

Afzender
Woo-desk
woo.skl@politie.nl
088-9645051

VERZONDEN 11 MAART 2025

Datum 6 maart 2025
Ons kenmerk 2024-0023283/10770
Uw kenmerk

Behandeld door [REDACTED]
Kopie aan
Bijlage(n) 2

Onderwerp Beslissing op bezwaar

Geachte heer [REDACTED],

Bij brief van 15 juli 2024 heeft u een bezwaarschrift ingediend tegen mijn besluit van 27 juni 2024, 2024-0023283/10342, aangaande uw Woo-verzoek over de zogenoemde "bangalijsten".

Uw bezwaarschrift heb ik op 18 juli 2024 ontvangen en bij brief van 23 juli 2024 heb ik de ontvangst ervan bevestigd. Met deze brief neem ik een besluit op uw bezwaarschrift.

1. Verloop van de procedure

In uw Woo-verzoek van 23 april 2024 geeft u aan dat u op de websites van het OM en van de politie niet veel informatie kunt vinden over het fenomeen "bangalijsten", ook wel bekend als "bezemen". In verband met een voorgenomen korte publicatie wilt u graag meer informatie over dit onderwerp. U heeft de volgende vragen/bent op zoek naar de volgende documenten:

1. Hoe vaak komt het fenomeen "bangalijsten" in de politiesystemen voor?
2. Hoe vaak wordt er aangifte gedaan?
3. Is het ontwerpen en/of publiceren en/of verspreiden van een bangalijst strafbaar? Zo ja, waar/hoe is dit überhaupt strafrechtelijk geregeld?
4. Is er communicatie tussen het OM, de politie en het ministerie van Veiligheid en Justitie over deze kwestie, zoals bijvoorbeeld over (verdere) strafbaarstelling?
5. Is de politie bekend met strafrechtelijke veroordelingen?

U acht hierbij een terugkijktermijn van 12 jaar redelijk.

Bij brief van 25 april 2024, verzonden op 30 april 2024, is de ontvangst van uw Woo-verzoek bevestigd en bij brief van 21 mei 2024 is aan u meegedeeld dat de behandeling ervan is verdaagd.

Bij besluit van 27 juni 2024, kenmerk 2022-0106831, is een besluit genomen op het Woo-verzoek. In dit besluit is aangegeven dat het fenomeen "bangalijsten" niet apart geregistreerd wordt in de politiesystemen. Ook is in het besluit toegelicht dat als je iemands eer of goede naam aantast, dat smaad heet. Het expres verspreiden van een bericht waarvan de dader weet dat het een leugen is, heet laster. De informatie waar u om vraagt is niet direct beschikbaar. De Woo is van toepassing op informatie neergelegd in bestaande documenten. Op basis van uw verzoek zou er een nieuw document moeten worden gemaakt; en daartoe bestaat in de Woo geen verplichting.

Tegen het vorengenoemde besluit heeft u bezwaar aangetekend.

Op 19 september 2024 vond de hoorzitting plaats ten kantore van de politie aan de Nieuwe Uitleg 1 te Den Haag. Op uw eigen verzoek heeft u digitaal deelgenomen aan deze hoorzitting, via Microsoft Teams.

Voor de samenstelling van de bezwaaradviescommissie Woo (hierna: de commissie) en het verhandelde ter zitting verwijs ik naar het verslag van de hoorzitting dat als bijlage bij dit besluit is gevoegd (bijlage 1).

Bij brief van 22 oktober 2024 is aan u meegedeeld dat er meer tijd nodig is om te beslissen op uw bezwaar. Op grond van artikel 7:10 lid 3 Awb heb ik daarom de termijn voor het nemen van een beslissing op uw bezwaar met zes weken verdaagd.

2. Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Uw bezwaarschrift is ingediend binnen zes weken na bekendmaking van het besluit. Het bezwaarschrift voldoet ook aan de overige door de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gestelde eisen, zodat u ontvankelijk bent in uw bezwaar.

3. Beoordeling van het bezwaar

3.1 Gronden van uw bezwaar

In uw bezwaarschrift en tijdens de hoorzitting heeft u - kort samengevat en zakelijk weergegeven - aangevoerd dat:

- In het bestreden besluit is aangegeven dat er geen informatie beschikbaar is, maar dat de zoekslag niet gemotiveerd is. U gelooft het daarom niet.
- Verder voert u aan dat capaciteitsgebrek en de mate van inspanning die verricht moet worden om de informatie openbaar te maken geen uitzonderingsgronden zijn in de Wet open overheid.
- Voor de juiste en rechtmatige werkwijze voor de afhandeling van een Woo-verzoek verwijst u naar het ACOI - rapport " Wat kan ik voor u doen?" van maart 2024. Volgens u is deze werkwijze in casu niet gevolgd.
- Tot slot verzoekt u mij om een vergoeding van de proceskosten in verband met deze bezwaarprocedure.

3.2 Overwegingen ten aanzien van uw bezwaar

Op 1 oktober 2024 heeft de commissie haar advies uitgebracht inzake uw bezwaar. Ik heb kennisgenomen van het advies van de commissie. Ik heb besloten om het advies, dat hier als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd, geheel over te nemen. Dit leidt ertoe dat ik heb besloten om het bezwaarschrift deels gegrond te verklaren. Dit licht ik hieronder verder toe. Het advies van de commissie ontvangt u bij dit besluit als bijlage 2.

3.2.1 Overwegingen in het advies van de commissie

In het advies van de commissie wordt verwezen naar de vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) dat de Woo geen verplichting bevat om een nieuw document te creëren. Wanneer de in een Woo-verzoek verzochte informatie is vastgelegd in een database en de informatie slechts geordend en gesorteerd hoeft te worden om aan dit verzoek te voldoen, dan is er volgens de Afdeling geen sprake van het vervaardigen van een nieuw document. Dat de gegevens niet met één druk op de knop kunnen worden verstrekt, maakt niet dat er sprake is van het vervaardigen van een nieuw document.

Wanneer sprake is van het wel- of niet creëren van een nieuw document bij het verstrekken van gegevens uit een database, hangt af van de vraag of gegevens zodanig bewerkt moeten worden dat er nieuwe informatie ontstaat om zo aan het op grond van de Woo ingediende verzoek te voldoen.

De politie registreert informatie op zaakniveau in drie afzonderlijke systemen, zijnde BVH, BOSZ en GMS. Deze drie afzonderlijke systemen kunnen door het Bureau Management Informatie van de politie

ontsloten worden met één daarvoor ingericht systeem. De informatie kan door de politie gestructureerd en ongestructureerd worden opgeslagen.

Gestructureerd opslaan houdt in dat gelijksoortige incidenten of activiteiten dezelfde code krijgen. Een voorbeeld hiervan is de code A50 – winkeldiefstal. Wanneer de politie handelingen verricht ter afhandeling van een winkeldiefstal, dan worden deze handelingen geregistreerd in een proces met de code A50. Het op deze gestructureerde wijze opslaan van informatie maakt het mogelijk om gedetailleerde cijfers en statistieken te produceren over bijvoorbeeld winkeldiefstallen. Misdaadstatistieken worden door de politie op deze manier regelmatig openbaar gemaakt. Een fenomeen als bangalijsten of bezemen komt in een dergelijke codelijst niet voor. Wel kan bijvoorbeeld gekozen worden voor F5295 Sexting, F523 Overige zedenmisdrijven, F530 Bedreiging, F533 Stalking, A82 Chantage/Afpersing, F93 Misdrijven anders en F51 Belediging. Waar u in uw Woo-verzoek naar vraagt wordt niet zonder meer eenduidig in deze systemen vastgelegd en kan dus ook niet op deze wijze gereproduceerd worden.

Met “ongestructureerd” opslaan van gegevens wordt bedoeld dat de politie op basis van tekst zoekopdrachten kan uitvoeren in bovengenoemde politiestructuren. Het zoeken op basis van teksten of trefwoorden betekent dat alle processen waar deze tekst in voorkomt naar voren komen als ‘treffer’. Of het betreffende proces ook echt ziet op hetgeen waarnaar gezocht wordt dient daarna handmatig gecontroleerd en geanalyseerd te worden. Omdat er geen specifieke code bestaat in de registratiesystemen van de politie om het fenomeen ‘bangalijsten’ of ‘bezemen’ te registreren, moet de zoekslag op ongestructureerde wijze uitgevoerd worden. Er zou dan niet alleen gezocht moeten worden op de termen “bangalijsten” en “bezemen”, maar ook op andere termen die het gevraagde zo goed mogelijk weergegeven, waarbij bijvoorbeeld gedacht moet worden aan verschillende combinaties van dames, seks, lijst en allerlei meestal onbetamelijke (combinaties van) synoniemen. Vervolgens – om te kunnen komen tot een gevalideerd overzicht – moeten alle registraties doorgenomen worden en moet beoordeeld worden of de registratie daadwerkelijk relevant is voor de behandeling van het verzoek. Voor het onderhavige Woo-verzoek is steekproefsgewijs op deze wijze een zoekslag uitgevoerd. Uit deze steekproeven bleek dat 50% tot 60% van de ‘treffers’ valse positieven betroffen. Het uit de registratiesystemen filteren van het door u gevraagde overzicht zou de inzet van een onderzoeksbureau vergen. Het gaat hier niet slechts om het ordenen en sorteren van informatie. De bewerkingen die nodig zijn om het door u gevraagde overzicht te leveren dienen derhalve gekwalificeerd te worden als het creëren van een nieuw document. Hiertoe verplicht de Woo niet, zoals hiervoor is toegelicht.

3.2.2 Aanvullende zoekslag

U stelt derhalve ten onrechte dat er in het geheel geen zoekslag is uitgevoerd. Er is wel degelijk een zoekslag uitgevoerd. Naar aanleiding van de uitgevoerde zoekslag stel ik vast dat ik niet beschik over een overzicht zoals door u is verzocht in de onderdelen 1 en 2 van uw Woo-verzoek. Dit onderdeel van uw bezwaar treft derhalve geen doel.

Naar aanleiding van de hoorzitting op 19 september 2024 heeft de behandelend jurist van de politie contact met u gehad over uw informatievraag in onderdeel 4 van het Woo-verzoek. Zoals door de commissie in het advies is overwogen ben ik in het bestreden besluit ten onrechte niet ingegaan op dit onderdeel van uw Woo-verzoek. Uw bezwaar is op dit onderdeel dan ook gegrond. Om deze informatievraag te behandelen is u door de behandelend jurist gevraagd om dit onderdeel van uw Woo-verzoek te preciseren. In reactie hierop heeft u aangegeven dat uit het Woo-besluit d.d. 15 augustus 2024 van het OM blijkt dat uit een deels openbaar gemaakt document (daterend uit 2012) door het OM gewezen wordt op een “politierichtlijn” inzake het fenomeen bangalijsten. U verzoekt concreet om openbaarmaking van deze richtlijn.

Verder wijst u bij deze informatievraag naar specifieke zaken die zich hebben afgespeeld binnen de eenheid Midden-Nederland.

Het door het OM openbaar gemaakte document betreft een e-mailbericht d.d. 26 april 2012 van het OM dat intern verspreid is en dat ziet op een door het arrondissementparket Rotterdam van het OM ingenomen standpunt inzake bangalijsten.

Naar aanleiding hiervan is door mij aan de Eenheid Rotterdam gevraagd een zoekslag te verrichten naar deze politierichtlijn. Er is een zoekslag uitgevoerd door verschillende afdelingen binnen de Eenheid Rotterdam (Dienst Regionale Recherche en Team Bestuursondersteuning (beleidszaken)) in e-mailboxen en in de gezamenlijke mappenstructuur van de betreffende afdeling. Ook zijn de voormalige Jeugd parketsecretarissen (deze functie bestaat niet meer binnen de politieorganisatie) benaderd met de vraag een zoekslag uit te voeren. Deze zoekslag heeft in zijn geheel niet geresulteerd in het aantreffen van nieuwe documenten.

Vanwege uw verwijzing naar de specifieke zaken die zich hebben afgespeeld binnen de eenheid Midden-Nederland, is ook deze eenheid door mij benaderd met het verzoek om een zoekslag uit te voeren. Er is hierbij gevraagd om specifiek te zoeken naar (zowel interne als externe) mailwisselingen inzake bangalijsten (of andere synoniemen), aan mailwisselingen (intern en extern) en andere correspondentie omtrent een aantal nieuwsitems uit 2024 en beleidsstukken omtrent bangalijsten. Binnen de Eenheid Midden-Nederland hebben zowel Team Zeden als District recherche Stad Utrecht de zoekslag uitgevoerd. Hierbij zijn geen documenten aangetroffen.

Naast de vorengenoemde inspanningen heb ik binnen de Staf Korpsleiding tevens het Expertisegebied Juridische Zaken (vanwege de betrokkenheid bij de totstandkoming van wetgeving op het terrein van seksuele misdrijven en andere wetgeving) en Expertisegebied Bestuurszaken (vanwege mogelijke beleidstandpunten e.d. inzake bangalijsten) benaderd met de vraag een zoekslag te verrichten. Ook bij deze zoekslagen zijn geen relevante documenten aangetroffen.

Ik kan geen documenten openbaar maken als ik hierover niet beschik. Aan onderdeel (4) van uw Woo-verzoek kan ik derhalve niet voldoen.

3.2.3 De overige informatie vragen

Met betrekking tot de vragen 3 en 5 in het Woo-verzoek heeft de commissie in het advies overwogen dat zowel uit de formulering van deze vragen als uit hetgeen u tijdens de hoorzitting hierover heeft aangevoerd moet worden afgeleid dat u niet vraagt om openbaarmaking van specifieke documenten of publieke informatie die bij het bestuursorgaan aanwezig is. U vraagt in plaats hiervan om een uitleg van wetgeving en om relevante jurisprudentie. Dit komt neer op het vragen van juridisch advies. Dit valt, zoals ook door de commissie in het advies is overwogen, blijkens vaste rechtspraak van de Afdeling, buiten de reikwijdte van de Woo. De commissie adviseert mij wel om de vragen 3 en 5 te interpreteren als verzoeken om informatie – niet zijnde een verzoek om publieke informatie in de zin van artikel 4.1 lid 1 Woo.

Vraag 3 luidt "Is het ontwerpen van en/of publiceren van een bangalijst strafbaar, en zo ja, hoe of waar is dit strafrechtelijk geregeld?"

In het Wetboek van Strafrecht is geen specifieke grondslag opgenomen voor strafbaarstelling van het verspreiden van bangalijsten. Wel zijn er algemenere grondslagen in de wet op basis waarvan het verspreiden van bangalijsten strafbaar kan worden gesteld. Afhankelijk van de feiten en omstandigheden van het geval kan er sprake zijn van smaad, laster of doxing. Zoals in het bestreden besluit is vermeld kun je aangifte doen bij de politie als je op een bangalijst staat. Het OM besluit of vervolging wordt ingesteld en voor welk strafbaar feit.

Als je iemands eer of goede naam aantast heet dat smaad. Dit is strafbaar gesteld in artikel 261 van het Wetboek van Strafrecht. Het expres verspreiden van een bericht waarvan de dader weet dat het een leugen is, heet laster. Laster is strafbaar gesteld in artikel 262 van het Wetboek van Strafrecht.

Strafbare doxing (artikel 285d Wetboek van Strafrecht) doet zich voor in de gevallen waarin – kort gezegd – persoonsgegevens van een ander worden verspreid om die ander vrees aan te (laten) jagen, ernstige overlast aan te (laten) doen of ernstig te (laten) hinderen in de uitoefening van ambt of beroep. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om het verspreiden van adresgegevens of een foto van een persoon

op grond waarvan de identiteit van die persoon kan worden vastgesteld.

Vraag 5 luidt "Bent u bekend met strafrechtelijke veroordelingen?"

De politie is (nog) niet bekend met strafrechtelijke veroordelingen inzake bangalijsten.

3.2.4 Werkwijze afhandeling Woo-verzoek en het ACOI-rapport

U verwijst voor de werkwijze die volgens u had moeten worden gevolgd naar het adviesrapport van maart 2024 van het adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding. In dit rapport worden aanbevelingen gedaan aan de staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering naar aanleiding van de invoeringstoets van de Woo. Er bestaat geen juridische verplichting, anders dan in de Algemene wet bestuursrecht en de Woo, om een ingekaderd stramien van fases te doorlopen. In dit verband wil ik u nog wijzen op de volgende passage op pagina 8 van het adviesrapport:

*"Binnen iedere fase van het Woo-proces zijn meerdere contactmomenten te bedenken, die bijdragen aan een goede afhandeling van het verzoek. Uitgangspunt is dat daarbij de informatiebehoefte van de verzoeker centraal staat. Hieronder wordt per fase besproken hoe de samenwerking tussen behandelaar en verzoeker eruit kan zien. Het Adviescollege is zich ervan bewust dat de procesbeschrijving een versimpelde weergave is van de werkelijkheid. **In praktijk zijn de fases geen vast omljnd gegeven en kunnen stappen parallel lopen of door elkaar lopen. Ook zijn er andere 'afslagen' in het Woo-proces denkbaar, die niet in de beschrijving zijn opgenomen. Tot slot: hoe passend contact met de verzoeker er in de praktijk uitziet, zal mede afhangen van de aard van het verzoek, wensen van de verzoeker en de manier waarop de organisatie het Woo-proces intern heeft ingericht.**"*

Overigens zijn er gedurende de behandeling van uw Woo-verzoek meerdere contactmomenten met u geweest. De Woo-desk, de afdeling van de Staf korpsleiding die zich met de afhandeling van Woo-verzoeken bezighoudt, is voortdurend in ontwikkeling als het gaat om professionalisering, informatievoorziening en een goed contact met de burger.

Ook dit onderdeel van uw bezwaar treft daarom naar mijn oordeel geen doel.

3.2.5 Het verzoek om vergoeding van de proceskosten

Artikel 1 van het Besluit proceskosten bestuursrecht geeft een limitatieve opsomming van kosten die op grond van artikel 7:15 lid 2 Awb voor vergoeding in aanmerking komen, indien het besluit in primo herroepen wordt wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. U verzoekt om vergoeding van kosten verband houdende met uw eigen tijd. Deze kosten komen op grond van artikel 1 van het Besluit proceskosten bestuursrecht (hierna: Bpb) niet voor vergoeding in aanmerking, met uitzondering van de zogenoemde verletkosten (ingevolge artikel 1, aanhef en onder e van het Bpb). In casu gaat het om kosten van tijdverzuim voor het (digitaal, via Teams) bijwonen van de hoorzitting op 19 september 2024. Kosten van tijdsverzuim voor het doorlezen en opstellen van stukken e.d., komen op grond van het Bpb niet voor vergoeding in aanmerking. Ingevolge artikel 2, eerste lid, aanhef en onder e van de Bpb bedragen de verletkosten afhankelijk van de omstandigheden, tussen € 9 en €106 per uur. U heeft met het bezwaarschrift een door u opgestelde en niet door partijen ondertekende concept modelovereenkomst van opdracht meegezonden, waarin is opgenomen dat u een uurtarief hanteert van € 103,00. U heeft nagelaten uw uurtarief te specificeren met concrete en controleerbare financiële gegevens. Gelet hierop en gelet op het feit dat u in casu de hoorzitting digitaal heeft kunnen bijwonen acht ik een uurtarief van € 30,00 niet onredelijk. Uw tijdverzuim voor de hoorzitting bedroeg maximaal 60 minuten. Ik stel de vergoeding voor de kosten die u in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken vast op € 30,00.

4. Besluit

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen verklaar ik uw bezwaar deels gegrond, omdat met het bestreden besluit niet is ingegaan op onderdeel 4 van uw Woo-verzoek. In de bezwaarprocedure is ten aanzien van dit onderdeel alsnog een uitgebreide zoekslag verricht. Hierbij zijn geen documenten aangetroffen. In zoverre herzie ik mijn besluit van 27 juni 2024.

Voor het overige verklaar ik uw bezwaarschrift ongegrond. Uw verzoek om vergoeding van de proceskosten ken ik gedeeltelijk toe.

Hoogachtend,

J.C. Knol MA
Korpschef

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit beroep instellen bij de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan de indiener van het beroepschrift zijn woonplaats in Nederland heeft. Indien de indiener van het beroep geen woonplaats in Nederland heeft, is de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan het bestuursorgaan zijn zetel heeft bevoegd.

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust.

Van de indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van de rechtbank. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betalen wordt door de griffie van de rechtbank verstrekt.

U kunt ook digitaal beroep instellen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.